

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculum la disciplina
F.01.O.013 Psihologia generală I

Specialitatea:
11310 Învățământ primar

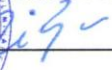
Calificarea:
Învățător

Aprobat:

la sedința Consiliului Profesor al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

 Tatiana Vișniovaia

Autor:

Vișniovaia Ludmila, grad didactic doi, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzent:

Arbuz Irina, grad didactic doi, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	4
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrările de laborator recomandate.....	9
IX. Sugestii metodologice.....	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	13

I. Preliminarii

Psihologia generală este orientată spre cunoașterea fenomenelor psihice și impactul acestora asupra activității umane. Adevărata menire a psihologiei după S. I. Rubinștein (1957) este a înțelege omul pentru a-l perfecționa. Formarea multilaterală a omului în creștere este și scopul primordial al pedagogului. Acest lucru devine posibil doar odată cu însușirea conceptelor fundamentale ale psihologiei generale. Prin intermediul acestei discipline, elevii studiază procesele psihice ce stau la baza cunoașterii. Ei au posibilitate să urmărească dezvoltarea fenomenelor psihice, ce facilitează cunoașterea propriei personalități și a personalității altora.

Cunoștințele care se cuprind în cadrul psihologiei vor ajuta viitorilor specialiști în identificarea particularităților psihice individuale, în caracterizarea psihologică a copiilor, definirea problemelor de natură psihologică, elaborarea soluțiilor în situații concrete.

Cursul de psihologie este disciplina de bază pentru orice specialitate. Scopul principal al cursului de psihologie este de a da elevilor posibilitatea să conștientizeze toate fenomenele vieții cotidiene prin prisma cunoașterii. Este necesar ca orice specialist să posede un ansamblu de cunoștințe, vizând particularitățile psihologice ale personalității. Din perspectiva profesiogramii pedagogului este absolut necesar ca viitorul specialist să administreze în practică reperele științifice asimilate, să utilizeze suportul psihologiei în activitatea pedagogică. Este necesar de a-i învăța să analizeze diferite tipuri de persoane, de a le dezvolta încrederea în forțele proprii, de a le dezvolta abilități comunicative.

II. Motivația și utilitatea disciplinei pentru pregătirea profesională

Conținuturile incluse în curriculum și strategiile utilizate în predarea acestei discipline au drept scop familiarizarea elevilor specialității *Învățământ primar* cu fenomenele psihice și de a-i face să conștientizeze valoarea acestora în formarea personalității.

Studierea psihologiei în colegiu e condiționată de o diversitate de factori: studenții se află la vârstă, în care se manifestă un viu interes față de propria conduită, este vârsta când încep să-și schițeze planurile pe viitor, să se orienteze spre un anumit domeniu de activitate pentru a-și putea cunoaște capacitățile proprii, să-și răspundă la întrebarea dacă și-au ales corect profesia.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale specifice disciplinei sunt:

CS1. Cunoașterea obiectului de studiu al psihologiei și a ramurilor sale;

CS2. Cunoașterea fenomenelor psihice, a comportamentelor și trăsăturilor specifice personalității umane, on scopul înțelegerii vieții subiective a omului;

CS3. Însușirea limbajului specific psihologiei și utilizarea sa adecvată în acțiuni de caracterizare și autocaracterizare.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
I	60	15	15	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Introducere în psihologie. Domeniul conceptual.	
UC1.1 Cunoașterea cu domeniul de activitate al psihologiei ca știință și a ramurilor sale. UC1.2. Distingerea obiectului de studiu al psihologiei.	1.1. Apariția psihologiei ca știință 1.1.1. Definirea psihologiei. 1.1.2. Psihologia ca știință. 1.1.3. Obiectul de studiu al psihologiei. 1.1.4. Ramurile psihologiei.
UC1.3. Definirea conceptului de reflectare psihică. UC1.4. Identificarea esenței psihicului uman. UC1.5. Analiza structurii psihicului uman. UC1.6. Explicarea fenomenelor de conștiință și inconștiință, importanța lor.	1.2. Geneza psihicului 1.2.1. Noțiuni ale psihicului. 1.2.2. Esența psihicului. Organul psihicului. 1.2.3. Funcțiile psihicului. 1.2.4. Structura psihicului.
UC1.7. Identificarea și exemplificarea metodelor de cercetare în psihologie. UC1.8. Aplicarea unei tehnici pentru autocunoaștere.	1.3. Metodele de cercetare în psihologie 1.3.1. Metoda observației (extrospecția, introspecția, studiul de caz). 1.3.2. Metoda convorbirii (interviul, chestionarea, anchetarea). 1.3.3. Metoda experimentului (natural, laborator). 1.3.4. Metoda testului (teste de inteligență, teste de aptitudini și capacități).

	1.3.5. Metoda biografică (anamneza). 1.3.6. Metoda studierii produselor activității.
2. Procesele psihice senzoriale.	
UC2.1. Definirea conceptelor de senzație și sensibilitate. UC2.2. Explicarea mecanismului de formare a senzațiilor. UC2.3. Identificarea felurilor de senzații. UC2.4. Aprecierea importanței senzațiilor în activitatea omului.	2.1. Senzațiile 2.1.1. Definire și caracterizare generală. 2.1.2. Analizatorul – structură și funcții. 2.1.3. Proprietățile senzațiilor. 2.1.4. Felurile senzațiilor.
UC2.5. Analiza conceptului de percepție. UC2.6. Compararea percepției și senzației. UC2.7. Ilustrarea, prin exemple, a proprietăților percepției. UC2.8. Interpretarea particularităților individuale ale percepției. UC2.9. Relatarea formelor complexe ale percepției. UC2.10. Exemplificarea iluziilor perceptive din lumea externă.	2.2. Percepția 2.2.1. Percepția ca proces și imagine primară. 2.2.2. Formele percepției 2.2.3. Iluziile perceptive.
UC2.11. Analiza conceptului de reprezentare. UC2.12. Elucidarea asemănărilor și deosebirilor esențiale dintre reprezentări și percepție. UC2.13. Caracterizarea felurilor de reprezentări. UC2.14. Realizarea unei autoevaluări a reprezentărilor. UC2.15. Estimarea importanței altor procese în formarea reprezentărilor. UC2.16. Aprecierea rolului reprezentărilor în formarea celorlalte procese psihice. UC2.17. Demonstrarea importanței reprezentărilor în viața și activitatea omului.	2.3. Reprezentările 2.3.1. Reprezentarea ca proces și imagine mintală secundară. 2.3.2. Calitățile reprezentărilor. 2.3.3. Felurile de reprezentări. 2.3.4. Rolul reprezentărilor în viața și activitatea omului.
3. Procesele cognitive superioare.	
UC3.1. Formularea unei definiții a memoriei din perspectivă proprie. UC3.2. Estimarea rolului memoriei pentru om. UC3.3. Caracterizarea proceselor memoriei. UC3.4. Diferențierea felurilor de memorie. UC3.5. Interpretarea fenomenului uitării. UC3.6. Descrierea particularităților individuale ale memoriei.	3.1. Memoria 3.1.1. Definire și caracterizare generală. Importanța memoriei în viața și activitatea omului. 3.1.2. Procesele memoriei. 3.1.3. Felurile de memorie . 3.1.4. Factorii de optimizare a memoriei.

UC3.7. Aplicarea tehnicilor de examinare a memoriei. UC3.8. Elaborarea unui program propriu de evaluare a memoriei. UC3.9. Propunerea factorilor de optimizare a memoriei.	3.1.5. Calitățile memoriei. 3.1.6. Memorarea și uitarea.
UC3.10. Definirea conceptului de gândire. UC3.11. Elucidarea esenței operațiilor de gândire. UC3.12. Exemplificarea felurilor de gândire. UC3.13. Clarificarea esenței formelor de gândire. UC3.14. Ordonarea etapelor de rezolvare a problemelor. UC3.15. Rezolvarea problemelor înaintate. UC3.16. Elaborarea programului propriu de dezvoltare a gândirii creative. UC3.17. Specificarea esenței gândirii omului și gândirii "mașinii".	3.2. Gândirea 3.2.1. Gândirea ca proces psihic central. 3.2.2. Operațiile fundamentale ale gândirii. 3.2.3. Formele de bază ale gândirii. 3.2.4. Activitățile gândirii. 3.2.5. Gândirea și problemele ei. Etapele principale ale rezolvării problemelor.
UC3.18. Interpretarea noțiunilor despre imaginație. UC3.19. Specificarea felurilor de imaginație. UC3.20. Enunțarea procedeele de creare a obiectelor imaginative. UC3.21. Argumentarea funcțiilor imaginației. UC3.22. Elaborarea programului de autoevaluare a imaginației.	3.3. Imaginația 3.3.1. Noțiuni generale despre imaginație. 3.3.2. Imaginația și procesele organice. 3.3.3. Felurile de imaginație.
UC3.23. Definirea conceptului de comunicare. UC3.24. Clasificarea felurilor de comunicare. UC3.25. Identificarea corelației dintre limbaj și gândire. UC3.26. Determinarea blocajelor comunicării. UC3.27. Elaborarea recomandărilor de depășire a blocajelor comunicării.	3.4. Comunicarea 3.4.1. Noțiuni generale despre comunicare. 3.4.2. Importanța comunicării. 3.4.3. Felurile de comunicare.
UC3.28. Distingerea termenilor de limbă și limbaj. UC3.29. Elucidarea funcțiilor limbajului. UC3.30. Explicarea formelor limbajului.	3.5. Limbajul 3.5.1. Noțiuni generale despre limbaj. 3.5.2. Funcțiile de bază ale limbajului. 3.5.3. Felurile limbajului.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Introducere în psihologie. Domeniul conceptual.	20	6	4	10
	Apariția psihologiei ca știință	3	2	1	4
	Geneza psihicului	3	2	1	4
	Metode de cercetare în psihologie	4	2	2	2
2.	Procese psihice senzoriale.	13	3	4	6
	Senzațiile	3	1	2	2
	Percepțiile	2	1	1	2
	Reprezentările	2	1	1	2
3.	Procese psihice superioare.	27	6	7	14
	Memoria	4	2	2	4
	Gîndirea	3	1	2	4
	Imaginația	2	1	1	2
	Comunicarea	2	1	1	2
	Limbajul	2	1	1	2
	Total	60	15	15	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Introducere în psihologie.			
Ramurile psihologiei	Eseu structurat Importanța studierii psihologiei pentru viitorul învățător.	Evaluarea eseurilor conform criteriilor	Săptămâna 2
Legătura între conștiință și inconștiință	Rezumat oral Deducerea manifestărilor particulare ale psihicului.	Comunicarea orală a conținutului	Săptămâna 4
Metode de cercetare în psihologie	Investigația Evidențierea atitudinilor fiecărui dintre elevi față de activitatea extrașcolară.	Prezentarea produsului	Săptămâna 5

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
2. Procese psihice senzoriale			
Felurile senzațiilor. Dezvoltarea senzațiilor	Test de evaluare	Evaluarea scrisă	Săptămâna 7
Formele percepțiilor	Demonstrație Criteriile de clasificare a percepțiilor.	Prezentarea orală	Săptămâna 8
Rolul reprezentărilor în activitatea mintală.	Argumentare orală Rolul reprezentărilor în dezvoltarea proceselor cognitive.	Comunicare orală	Săptămâna 9
3. Procesele cognitive superioare			
Memorie și uitare.	Eseu structurat "Viața unui om fără memorie".	Evaluarea eseurilor conform criteriilor	Săptămâna 10
Gîndirea. Luarea deciziilor. Rezolvarea de probleme.	Test de evaluare	Evaluarea scrisă	Săptămâna 11
Felurile imaginației	Schemă Clasificarea imaginației, după diferiți autori.	Prezentarea schemelor	Săptămâna 12
Aspecte non-verbale ale relațiilor interpersonale (arta ascultării active, punerea întrebărilor, răspunsul)	Referat Avantajele și dezavantajele comunicării verbale.	Prezentarea schemelor	Săptămâna 13
Formele limbajului	Demonstrație Relația dintre limbaj și gîndire conform ideilor lui J.Piaget și L.S.Vîgotsky.	Analiza răspunsului oral	Săptămâna 14

VIII. Lucrările de laborator recomandate

1. Metode psihologice – calea spre autocunoaștere. Lecție cu psihologul școlar. Aplicarea testelor psihologice.

IX. Sugestii metodologice

În scopul însușirii cunoștințelor de către elevi și a formării priceperilor și deprinderilor de muncă cu copiii, la unitatea de curs Psihologia generală I vor fi aplicate așa metode de predare-învățare-formare ca:

Teorie: expunerea, demonstrația, predarea complementară, aplicația Power-Point, exemple din practică, sinteza cunoștințelor, descoperirea dirijată, clasterind, brainstorming, etc.

Lecții practice / Seminarii: expunerea, sinteza cunoștințelor, activități de grup, descoperirea dirijată, conversația constructivă, dezbateră, analiza căilor mai eficiente de rezolvare a unei probleme, situații de problemă, studiu de caz, brainstorming, etc.

Sugestii pentru activitatea individuală: lucrul cu manualul sau cu alte materiale didactice intuitive; analiză detaliată a unui fenomen psihologic, planificarea corectă a timpului de analiză și de învățare eficientă a informației, procedeul cercetării, eseu sau alte scrieri libere, schițarea și generalizarea materialelor prin brainschetching (brainstorming-ul în schițe), elaborarea graficului conceptual sau altor metode de acest tip, analiza trăsăturilor semantice, adnotarea și conspectarea logică a surselor bibliografice, ș.a

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Pentru organizarea eficientă a evaluării se vor lua în considerație următoarele:

- Modul de instruire – implicarea elevilor în diverse activități, relația elev-profesor, profesor-elev și elev-elev.
- Comportamentul elevilor în timpul lecției (interesul, participarea activă, dorința de a răspunde, calitatea răspunsurilor).
- Stimularea participării elevilor la realizarea sarcinilor didactice.

Formele de evaluare determinate de perioada de studiu:

- Evaluare (ascultare) orală: evaluarea curentă care se bazează pe aprecierea gradului și a calității de participare intelectuală a studenților în cadrul prelegerilor și seminariilor, pregătirea pentru seminare, evaluarea lucrului cu literatura recomandată.
- Evaluare scrisă – elaborare de informații suplimentare în cadrul fiecărei teme (referate, eseuri, scheme, tabele, materiale ilustrative) probe de control, alte lucrări scrise;

Forma finală de evaluare este examenul oral, care va consta dintr-un set de bilete ce vor reflecta conținutul tematic al cursului. Evaluarea orală va presupune a răspunde la itemi din trei domenii cognitive: cunoaștere și înțelegere, aplicare, integrare.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Eseu structurat	• Completitudinea interpretării informațiilor prin prisma problemei de la care pornește acesta. • Corectitudinea interpretării informațiilor prin prisma problemei de la care pornește acesta. • Claritatea (mesajul bine conturat în jurul unei idei pentru care exista dovezi verifi cabile, fără formulări ambigue).

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		Argumentarea (ideile, teoriile sunt susținute de argumente din bibliografie). • Coerență logică (ideile au legătură unele cu altele, decurg unele din altele, nu se acceptă a se începe cu o idee pe care o dezvoltă elevul și să fi nalizeze argumentarea cu idei care nu au fost prezentate în eseu. • Interacțiunea cu materialul bibliografic (sursele bibliografice sunt citate corespunzător, argumentele aduse sunt susținute prin prezentarea diferitelor cercetări. • Originalitatea, creativitatea, inovațiile (modul deosebit prin care este abordată tema, prezentarea opiniilor personale bazate pe analiza surselor bibliografice). • Aspectul general al eseului (respectarea normelor stilistice și gramaticale, aranjarea în pagină). • Centrarea bibliografiei eseului pe, nu mai puțin de 3-4, titluri reprezentative din literatura de specialitate.
2.	Referat	• Corespunderea conținutului referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
3.	Rezumat oral	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
4.	Investigația	• Defi nirea și înțelegerea problemei investigate. • Folosirea diverselor procedee pentru obținerea datelor necesare. • Colectarea și organizarea datelor obținute. • Formularea și verifi carea ipotezei cu privire la problema luată în studiu. • Alegerea și descrierea metodelor folosite pentru investigație.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		- Prezentarea metodelor de cercetare/laborator în ordinea în care au fost utilizate. - Comentariul comparativ al surselor de documentare. Descrierea observațiilor. - Interpretarea personala a rezultatelor cercetării; - Realizarea de desene, grafice, diagrame, tabele. - Selectarea și oportunitatea surselor bibliografice. - Rezumarea celor constatate într-o concluzie exprimată succint și raportată la ipoteza inițială. - Modul de prezentare.
5.	Schemă calculator	- Redarea esenței subiectului în cauză. - Relevanța elementelor grafice utilizate. - Modul de amplasare a elementelor grafice. - Creativitatea și originalitatea. - Corectitudinea reprezentării legăturilor (relațiilor) dintre elemente. - Corectitudinea redării caracteristicilor relevante ale elementelor grafice ale schemei. - Corectitudinea redării caracteristicilor relevante ale relațiilor între elementele grafice ale schemei.
6.	Demonstrația	- Corectitudinea ipotezei. - Corectitudinea concluziei. - Corectitudinea metodei de demonstrație. - Originalitatea metodei de demonstrație. - Corectitudinea raționamentelor. - Calitatea prezentării textuale și grafice.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de clasă. Proiector. Suport de curs. Caiete. Tablă
Pentru orele practice	Materiale didactice. Conexiune Internet.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	CURRICULUM NAȚIONAL –Învățământ primar, aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018)	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca
2.	Jelescu P., „ <i>Psihologie generală</i> ”, Chișinău, Univers Pedagogic, 2007.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca
3.	Lucia Savca, „Psihologie”, Editura Lumina, 2005.	Biblioteca Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca
4.	Buzdugan T., „Psihologia pe înțelesul tuturor”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991.	Catedra Psihopedagogie și Asistență socială
5.	Bratu V., „Psihologie”, Manual pentru clasa a X-a, Corvin, 2005.	Catedra Psihopedagogie și Asistență socială
6.	http://library.usmf.md/old/ebooks.php?key=b05	Internet